

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

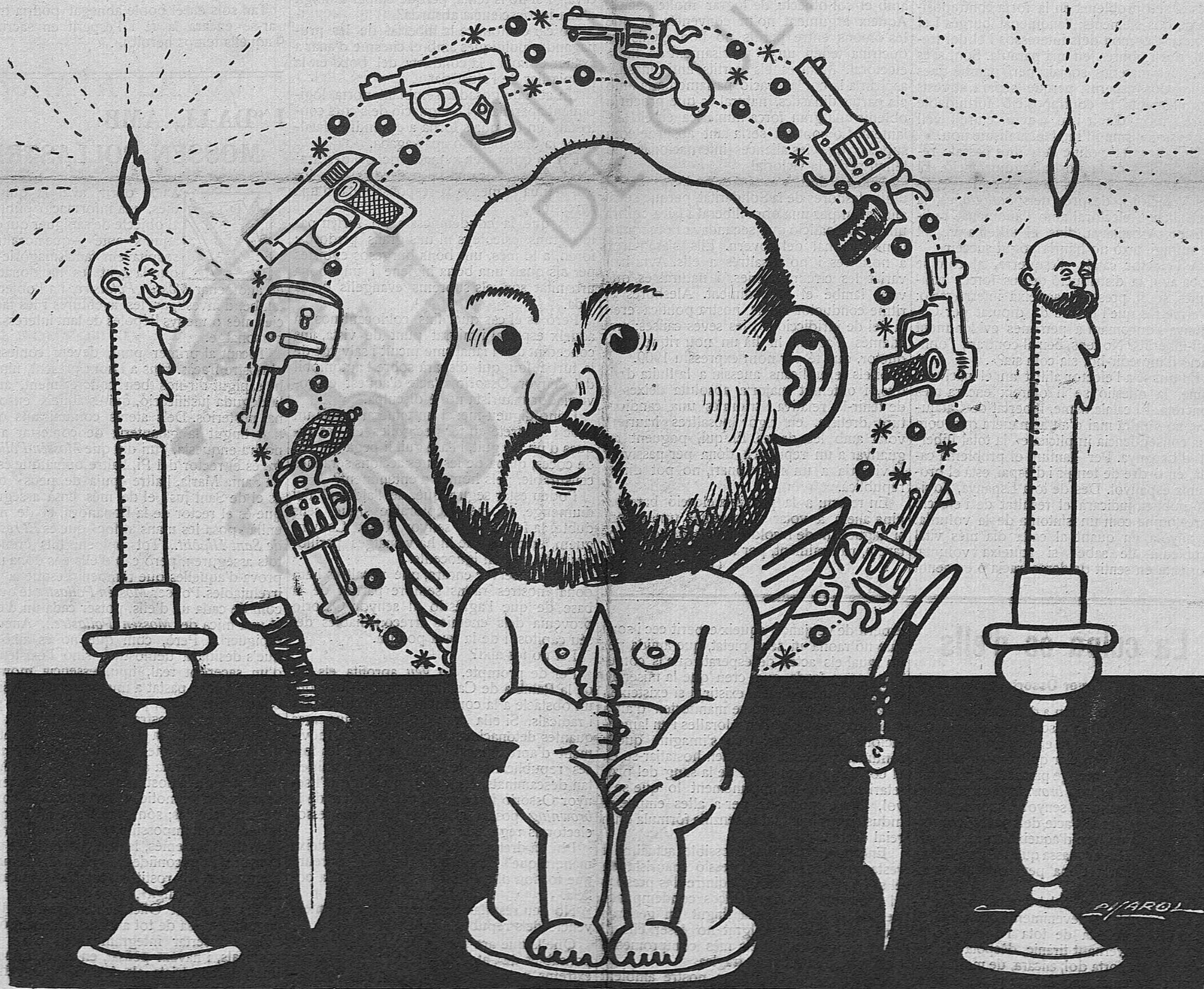
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

SANT ANGEL-BUFADOR OSSORIO, "MÀRTIR"

--Gracies, gracies, incògnits ciutadans!... Vosaltres, atentant contra la meva vida, m'heu fet immortal!...

Entorn de l'unió d'esquerres

UDIQUEM sense passió el fet polític del bloc electoral d'esquerres. És molt fàcil (des del camp reformista, per exemple), pronunciar invectives, fundades en records, contra aqueixa aliança.

No's tracta d'una unió *en pro* d'un ideal perfectament comú; se tracta d'una unió *contra* uns interessos evidentment adversos; evidentment nocius a la llibertat. Si en el nostre règim electoral hi hagués el sistema de *ballotages*, cada partit podria i fins deuria votar separatament, en la primera votació, perquè tindria la seguretat de que si no resultava majoria absoluta en favor de cap candidatura, se podria votar després, en segona votació, a favor del partit més afí, acumulant-li els vots per a que obtingués majoria. Ara, en canvi, pot donar-se el cas de que surti diputat per un districte el representant d'una tendència que estigui en minoria.

Els blocs són, en realitat, conversions de la lluita entre *banderies*, sempre particulars i específiques, en lluita entre *doctrines* sempre genèriques. Eleveu de lo particular a lo general la batalla, i la fan esdevenir més ideològica que material.

Barcelona, com totes les grans ciutats, i darrera ella Catalunya, plantegen de cada dia més el seu problema en la forta contraposició de dos elements; l'anomenat burgès i el proletari; el món dels interessos i el del treball, rics i pobres, en una paraula. Són, si es vol, dues matèries socials; però també dues forces, dos esperits, perquè separa aquests dos elements la contraposició formidable entre'l món d'ahir i al d'avui, entre'l vell professionalisme i l'intel·lectualisme nou.

Un altre fet polític dels dies passats reforça el cas de la nostra argumentació. El partit socialista francès ha limitat a les segones votacions, després dels *ballotages*, la seva aliança electoral amb l'anomenat radicalisme. A Espanya, dins el sistema vigent de sufragi, això no hauria pogut succeir.

A l'elector català d'esquerra, tal com se troba avui la distribució de les forces polítiques, se li presenta aqueixa interrogació: «Permetràs que'l càrrec de diputat per Catalunya s'encomani a persones evidentment anti-liberals? No tens, ben al contrari, l'obligació d'impedir-ho, sia com sia?».

En quant a l'elector afiliat an el nacionalisme, la qüestió se li ofereix encara més concreta. El catalanisme, llibertat de Catalunya, no vindrà mai d'altra manera que com una conseqüència implícita en la total llibertat d'Espanya. Per damunt el problema català, en ordre de temps i d'espai, està el problema espanyol. Des de tota Espanya, l'opinió pública judicarà el resultat de l'elecció barcelonina com un símptoma de la voluntat espanyola, en quant al cada dia més vital problema de saber si aqueixa voluntat s'orienta en sentit de democràcia o en sentit

d'autoritarisme. Per raons ben obvies i patents, Barcelona, sobre tot desde 1909, és la brúixula del liberalisme de tota Espanya. Si aqueixa metròpoli recau en mans dels impulsors més forts de la repressió, amb quin dret podem ja parlar de revenges laiques i de proscripció definitiva de les tiranies? Quin nucli fort de població, conscient i actuant, podem oposar com una força a l'immensa matèria inerta de les ruralitats espanyoles, instruments en mans del poder executiu o de les forces retardataries?

Barcelona, més que cap població espanyola, és la fortalesa clàssica del republicanisme. Té ja una tradició considerable de victòries, un historial de vindicacions populars. Si depèn de nosaltres el continuar-la, deixarem de fer-ho estòlidament?

Una aliança electoral és cosa essencialment adjectiva; no confón principis, no suposa anulació; abjuració, ni desmentiment. Conserva pura la substantivitat de les idees. Pertany a lo anecdòtic i no a lo permanent. És cosa de maniobra, de tàctica, i no de professionalitat. Alfa i no barreja; juxtaposa i no fon.

Quan se parlava d'unió de tots els partits republicans per a una acció en comú, una part de l'opinió republicana trobà que tal unió havia de diferir-se per a després de les eleccions, a fi de que no semblés que's feia amb el sol objecte de lograr moltes actes. Aqueix argument no'm convenia, ja que les unions entre partits no homogenis en doctrina tenen un fi precisament de lluita electoral. Mentres els partits anti-dinàstics aspirin a la col·laboració parlamentària amb els partits dinàstics, natural és que procurin obtenir una gran força numèrica en el Parlament. Lo contrari seria tant absurde com suposar que les aliances internacionals no tenen per fi la victòria!

Amb les dretes catalanes podíem anar-hi units aleshores de la Solidaritat, perquè se'ns ajuntaven per una obra liberal i laica contra una altra coalició que secundava l'obra anti-constitucional del govern. Ells s'ajuntaren a nosaltres, i no nosaltres a ells. Avui han variat les circumstàncies, i natural és que variï també el procediment. Aleshores el ritme conductor de la nostra política eren la llei de jurisdiccions i les seves causes; ara, ademés d'aquell, hi ha un nou ritme conductor, que té per nom expressiu 1909.

Si els republicans anessin a la lluita dividits, i obtenint majoria absoluta deixessin de tenir-la relativa i triomfés una candidatura dretista, en rigor nosaltres hauríem votat amb les dretes. El qui, poguent fer guanyar a un republicà, dona per passivitat la victòria a un reaccionari, no pot dir-se republicà.

En resum: a la pròxima elecció barcelonina anem a votar en segones urnes; com si haguéssim de resoldre un *ballottage*. I votarem, naturalment, per les esquerres.

GABRIEL ALOMAR

La culpa és d'ells

El senyor Ossorio, perturbador

No anem a defensar l'agressió ni a disculpar els agressors —que encara no s'ha posat en clar qui són— que'l diumenge passat descarregaren llurs *brownings* contra l'ex-governador maurista senyor Ossorio.

Anem a veure si l'acte dels joves conservadors tenia un poc d'aqueixa temeritat que no permet plànyer massa quan el resultat de l'acció temeraria dona per fruit una desgracia.

Barcelona és una ciutat que serveix memòria dels terribles esdeveniments que donaren ocasió a la protesta de tota l'Europa culta contra un governant tirànic, despota i cruel.

Barcelona porta dol, encara, de moltes víctimes innocents sacrificades purament per

esperit de venjança; aqueix esperit cec i sord que no raona ni sent pietat, que amida per un igual els actes desesperats que'ls comesos a sang freda, que creu que la misèria i el sofriment no deuen existir, i si existeixen s'han de castigar quan se manifesten d'altra manera que no sigui en ploralles i en lamentacions clandestines; que s'imagina que'ls sentiments patèrns no poden hostatjar-se en el cor dels pobres i que de la sang del proletari se'n pot fer impunement lo que se'n vol, fins disposar-ne per a altes empreses industrials mitjansant la senzillafórmula d'un reial decret.

Encara que sembla impossible, actualment resta un róssec de la repressió maurista en el si de moltes famílies, i dintre les presons hi geguegen encara infelïços condemnats, per als quals ningú ha tingut un generós impuls de gràcia, malgrat no ésser ells ni els més significats ni els més compromesos pels fets de la setmana tràgica.

Perdura i perdurà en nostre ambient

l'horror i l'indignació produïdes per la conducta dels homes funestos, dels governants inquisidors, que desde la Presidència del Consell de Ministres i des del confortable despatx del ministeri de la Governació llençaren a sang freda, un cop refets de son espant, damunt les persones sospitoses, tota la furia de la seva justícia i tot el seu odi de burgesos exacerbats i verinosos.

El nom d'en Maura, representant de tota aquella política cruel i bàrbara, desprestigi d'Espanya, fulgura aquí imborrable, sagnant i llòbreg, com un estigma de l'humanitat damunt la generació actual.

D'això en tenien l'evidència els joves conservadors, la devia tenir així mateix don Angel Ossorio i Gallardo, com la tingué un jorn de l'ira popular i com la deu tenir ara de la memòria de les multituds.

Tots plegats sabien que un poble en massa havia jurat no consentir que tornés a imperar la política fatal i avergonyidora que representa el nom d'en Maura.

Per a que aquest nom deixés de tenir un significat d'insult i de provocació hauria sigut necessari que ressuscitessin morts, que'ls cervells trets per les bales dels cranis dels fusellats tornés a palpitari-hi dintre i es soldessin els ossos i s'eixuguessin les llàgrimes de les mares, de les viudes i dels òrfens, i s'obrissin les reixes dels captius i les fronteres dels desterrats, i funcionessin altre cop els Consells de Guerra revisant processos.

Mancant això, el senyor Ossorio, Pons Pilat d'aquella passió inoblidable, no devia, sense greus temors, tornar-se panegirista del tirà en el propi teatre de ses tiranies, damunt mateix de l'arena ensagnantada, a frec dels misers que encara ploren eternes ausències i comiats tràgics.

I si tenia aqueixos temors, perquè s'arriscava? I si no'ls tenia, perquè culpar a ningú d'una inconsciència absurda?

No cal confondre la llibertat de les propagandes polítiques amb el cinisme d'anar a exaltar el nom i la conducta del botxi en la propia llar de l'ajusticiat.

Un acte de gosadia semblant porta lògicament aparellada l'indignació dels cors contristats, en els quals torna a encendre's fatalment la desesperació apaivagada.

Per lo cruel, per lo macàbric, pel descarament que significa un tal procedir, si no absol, atenúa al menys la responsabilitat d'una agressió.

Els que la condemnessin no serien pas uns grans psicòlegs ni uns grans piadosos; foren, a lo més, uns bons burgesos egoistes per als quals una bona higiene i una bona urbanitat són els suprens evangelis de la vida.

Però és el cas que, fins col·locant-nos en aqueix especial i migrat punt de vista, fins concedint que'l fanatisme incult i salvatge de la turba fou qui disparà sobre l'automòbil del senyor Ossorio, l'acte d'aquest ex-governador maurista no té disculpa.

I sinó digueu-me: si un temerari agafa un broc i s'entreté en fer peçigolles en les anques d'un ase guit, i l'ase guit li pega un raig de coces, quina de les dues accions serà més censurable, pels homes d'enteniment?

Podeu estar segurs que, de l'aldarull del diumenge, lo més deplorable sigui, sens dubte, la ferida del senyor Rialp. Convinguem, emperò, que hi ha veinatges perillósissims i no ben ignocents.

Resta observar encara, que nosaltres hem donat nostres raons sempre partint de la base de que l'agressió al senyor Ossorio provenia dels enemics irreconciliables del seu capítol i de la seva política.

I si no fos així?

Per de prompte, *La Veu* aprofita els tirs de la Rambla de Catalunya posant-los com un obstacle a la conjunció dels nacionalistes i radicals. Si ella creu de bona fe que unes quantes detonacions deuen impedir el moviment d'aproximació lògic i fabal de les forces republicanes de Catalunya, no anirien tan descaminats els que pensessin que'l senyor Ossorio fou agredit per jornaleros de la *browning* posats al servei dels interessos electorals regionalistes.

I hi hà dret a pensar això, de la mateixa manera que'l senyor Ossorio té el de creure que tot fou obra del governador i de la policia.

No deu resultar tan clara, doncs, l'intervenció dels republicans en el fet.

Que'ls que ara són a la presó, com a responsables de l'atentat, perteneixen als partits extrems, no'ns estranya. És la cançó de sem-

pre. La policia agafa, invariablement, als maiteixos. Nosaltres, dels empresonats, en quant es pertorbés l'ordre en qualsevol indret de Barcelona, ja'ns en aniríem per nostres propietats a la presó. Ens estalviariem el disgust d'anar-hi de bella nit entre agents governatius, i an aquests també els hi estalviariem feina.

X. X.

L'onze de febrer

Va caient en un injust oblit aquesta fetxa gloriosa. Solsament els que tenen prous anys per a recordar aquella època de virils entusiasmes i d'abnegada fe, senten en aquests dies l'enyorança d'un ideal tan venturosament conquerit com estúpidament perdut.

No deuriem oblidar els dies d'aquell en-saig de República que va proclamar-se el dia 11 de febrer de 1873. Si coneguéssim a fons l'història d'aquell període, ens podria servir de lliçó profitosa, i mentres per l'exemple d'aquells grans homes republicans que's digueren Figueras, Pi i Margall, Castelar i Salmerón, sentiríem més fort en nosaltres l'esperit de sacrifici i més viva en el cor nostra fe republicana; per l'estudi d'aquells fets apendriem a refrenar nobles impaciències per a no edificar sobre febles fonaments el gran edifici de la Llibertat.

Malauradament hem passat en v quaranta anys, i avui, com a l'any 73, els personalismes, les petites passions, les capelletes i tot lo superficial i mesquí, pesa més en la vida del partit que la substancialitat de l'idea republicana.

Tan sols en el poble abnegat podria trobar-se encara la fe i l'esperit en sacrifici d'aquells temps heroics.

I "DA-LI, AMB MOSSÈN POLLASTRE!

AREM obrir, avui fa quinze dies, una informació pública al objecte de sapiguer qui era aqueix «ente» —que nosaltres sospitavem fantasmagòric— i que la gent les ha donades en anomenar *Mossèn Pollastre*; i a l'objecte, també, d'investigar les aventures i les facècies més o menys llèpoles de tant interessant personatge.

Tocant al primer punt, devem confessar el nostre fracàs. Fins a l'hora present, ningú ha sapigut dir-nos ben concretament, amb la deguda justificació, qui és aqueix ensotanat misteriós. Dels atents comunicants que han tingut la galanteria de contestar a la nostra enquesta, l'un diu que *Mossèn Pollastre* és el rector del Pi, l'altre opina que és el de Santa Maria, l'altre «puja de peus» que és el de Sant Just, el de més ensà assegura que és el rector de la Bonanova, el de més enllà «posa les mans al foc» que és *El rector de Sant Hipòlit*... Tots opinen, tots creuen, tots asseguren, però cap d'ells ens dona una prova d'aquelles que tomben d'esquena per irrefutables. Pot-ser *Mossèn Pollastre* té quelcom de cada un d'ells, potser cada un d'ells té una mica de *Mossèn Pollastre*... Aneu a sapiguer!... Però, com que no es això lo que's desitjava demostrar, sinó l'existència d'un sacerdot real, tipu, essencia moral i material, fet i pastat a imatge del nostre simbòlic protagonista, per això ens donem per fracassats en la nostra gestió detectivista.

Ara, respecte a l'investigació de fets i aventures, anècdotes i facècies del tal mossèn; això ja és tota altra cosa, això ha sigut un èxit per a la nostra campanya. A dotzenes se compten les notícies enviades, les confidències rebudes; són tantes que'ns trobem materialment impossibilitats de reproduir-les i havent-hi, ademés, la circumstància de que la majoria de confidants —per por, segurament, de morir rostits si, cas de guanyar la Defensa o la «Lliga», tornessin a venir els temps del Sant Ofici— volen guardar l'incògnit; a causa de tot això havem abandonat l'idea d'insertar integrament els citats comunicats, i havem pensat, en canvi, donar a llum, un cop triats els fets de més relleu,

“Mossèn Pollastre” ha posat Academia de tango

---Més endintre, aquests genolls, petites, més endintre!...

tigiós nom d'en Brossa fa referència, jo voldria dir més, confio encara, en que aquesta noble terra catalana, seguint en sa hermosa missió de fer justícia als homes que valen i que són dignes d'haver nascut en ella, se recordará d'en Gabriel Alomar, nom respectable, admirat per tots, perquè constitueix una glòria per a nosaltres, segura de que, si així ho fa i segueix després escollint als homes que han de representar-la, molt aviat veurà coronada l'aspiració dels hermosos ideals pels que lluita en els ordres social i polític.

N. BAS I SOCIAS

Ln Zurdo Olivares, ex-maquinista i ex-regidor, tot d'una peça, ha escrit an en Lerroux donant-se de baixa del partit radical, per no estar conforme amb el pacte de Sant Gervasi.

L'home no vol res amb els nacionalistes.

Tractant-se d'un Zurdo... és clar. Els deu trobar poc esquerrans.

Com diem més amunt, en Zurdo s'ha retirat a la vida privada per no estar conforme amb el pacte de nacionalistes i radicals.

L'Antoni Suñol per no ésser menys, també es retira, alegant les mateixes raons.

I per a que pogués haver-hi una trinitat de desertors...

També ha pensat fer igual en Trinitat Monegal.

Un banquer francès, M. Leconte, ha sigut en-garjolat.

Sé l'acusa d'exploitador del clero.

Que prenguin paciència, els senyors clergues. Això de l'exploitació va a mitges.

El fet va passar a París.

Un tal Ramollot, militar i, per aditament, militarista, va reunir deu o dotze amics seus, oficials del seu regiment.

—Senyors—els va dir—us he reunit perquè tinc ganes, davant de testimonis, de matar al amant de la meua dona.

Es inútil; perdràn.

Al sentir aqueixes paraules tots els oficials van guillar a la vegada.

Els conservadors del districte de Berga proclamaren, l'altre dia, a don Marcel·lí Coll.

Darrerament, però, han deixat de banda aquest candidat i s'han decidit per en Boladeres.

Es inútil; perdràn.

Amb més motiu... no posant-hi el Coll.

A hores d'ara mateix, encara cap dels partits beligerants s'ha atrevit a llençar la candidatura de diputats per Barcelona.

Fan bé, perquè val la pena de pensar-s'hi.

I, després de rumiar-ho molt, ja cal que hi posin gent de veritable altura.

Prenguin exemple del departament de Versalles (França), que han presentat candidat an en Blieriot.

Ara và bé.

A Roma s'ha declarat una vaga general de senyors advocats.

Gràcies a Déu que això de les vagues comença a aristocratitzar-se.

Quan s'hi declararan els nostres prohoms polítics?

Tant-de-bò avui i demà festa. Aquell dia les masses hauràn tret una rifeta.

No fa gaires dies, un polonès va rostir a l'ast la seva dona i se la va menjar.

No diuen si la va trobar bona.

Però sí que li degué trobar, essent polonès. Sobre tot si la dona era russa o austriaca.

El pare Llanties està explicant una lliçó d'Historia Natural.

—Els reptils—diu—són uns animals que sempre s'arròceguen pèr terra. I dirigint-se a un alumne, pregunta: ¿sabríes posar-me un exemple d'un reptil?

L'alumne:

—El meu germanet petit.

El petit Miranius ha anat al cine a veure l'emocionant pel·lícula «Quo Vadis».

—Què tal?—li pregunta sa mare.—Oí que és molt trista?

—Molt trista!—respon el xicot.—Els pobres lleons fan una llàstima! Vinga córrer darrera'ls cristians, i no'n poden atrapar cap.

Cavallers: J. Aubert M.: Entra en cartera, per si un dia aprofita.—Mauricio Soler: Si no escriu més clar, no l'entendem.—Joaquim Vila M.: Es molt fàcil d'endevinar; però, vaja..., la guardarem.—J. S. A.: Més sintaxis i menos manques a l'ortografia.—Blas: Molt serà que no s'aprofiti, en cas de cabuda.—B. P.: Aquest assumpte, des del moment que vostè mateix diu que està en mans de la justícia, lo millor és donar-lo aquí per llest i beneit.—F. S., M. A.: Es impossible complaure'ls, per variès raons.—Fonoll: Veurem; pot-ser sí.—Joan Vidiella: Els versos fan riure molt; però, com que són serios, per això no'ls publiquem.—Josep Galí Mir: Està més bé de fons que de forma.—J. M.: No hi ha hagut espai disponible. Joan Antich Puqui: Pot-ser sí.—Crispín i C.: Rebut i gràcies.—Ramiro Espinosa: Els versos són dolentets; però com a xarada..., pot anar. Mirarem d'arreglar-los.—Luis Gómez: En castella, no farem res. Envii-ho a *El Día Gráfico*.

A LES XARADES DEL NÚMERO 2333

A la primera, *Quèntos*, i a la segona, *Escudella*.

XARADA

No sàbs que he pensat, Elena, essent, com eis, tant total? Que, si vols, pots tu i la neña anà a festa a La Bisbal, i allí fruireu sardanes d'un repertori escollit; veureu dançar amb dalit les parelles més galanes. Ara preneu el tres-cinc, i al moment us prepareu per marxà en el tren correu, que passa prop de les cinc. Ja pagaré el dos-girat a la Tercera-quarta-quinta, que li devem de la pinta que al dematí li has comprat. En prima diré a la Sió si vol guanyar dos pessetes per portar-vos les maletes tot seguit a l'estació.

R. Rumaguera

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C^o